

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1890

Vragen van de leden **Bashir** en **De Wit** (beiden SP) aan de staatssecretaris van Financiën en de minister van Justitie over *het artikel «Industrie van zwarte nalatenschappen»*. (Ingezonden 13 februari 2009)

1

Is het waar dat er een nalatenschappenindustrie¹ ontstaan is die geld onttrekt aan het zicht van de fiscus? Zo ja, welke stappen bent u van plan om te nemen om deze praktijken aan te pakken? Zo nee, waar baseert u dit op?

2

Kunt u bevestigen dat grote advocaten- en notariskantoren een rol spelen in het witwassen van geld of in ieder geval het afwikkelen van deze illegale praktijken?

3

Is er volgens u een spanning tussen het beroepsgeheim van juristen en het niet mee mogen werken aan het verzwijgen van zwart geld? Zo ja, hoe gaat u die spanning verhelpen?

4

Wat is in het algemeen de procedure indien er meldingen binnenkomen over het verzwijgen van geld?

5

Is het waar dat het ministerie van Financiën op de hoogte is van informatie van de in het artikel

genoemde personen over het afwikkelen van verzwegen geld, maar dat er niets met de informatie is gedaan? Zo ja, hoe kan dit en wat gaat u alsnog doen?

6

Hoe groot schat u het vermogen van Nederlanders dat nog steeds buiten het zicht van de fiscus in het buitenland geparkeerd staat?

7

Hoe vaak is in de afgelopen jaren gebruik gemaakt van de inkeerregeling van de fiscus, die spijtoptanten helpt hun geld wit naar Nederland te halen? Hoe vaak heeft de Belastingdienst zelf geld opgespoord en boetes opgelegd?

8

Welke voorwaarden worden over het algemeen gebruikt indien belastingplichtigen gebruik maken van de inkeerregeling? Met wat voor gevolgen krijgen belastingplichtigen te maken indien de Belastingdienst zelf geld opspoort?

¹ de Volkskrant, 3 februari 2009: «Industrie van zwarte nalatenschappen».

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **De Jager** (Financiën), mede namens de minister van Justitie (ontvangen 11 maart 2009)

1

Het is mij bekend dat er nalatenschappen zijn die betrekking

hebben op vermogen dat is onttrokken aan het zicht van de Belastingdienst. De Belastingdienst doet er alles aan om dat vermogen op te sporen. Verscheidene instrumenten worden daarvoor ingezet. Het is niet eenvoudig om verzwegen vermogen dat zich in het buitenland bevindt te traceren als het gaat om landen die het bankgeheim nog steeds respecteren. Regelmatig zijn er successen te melden in de pogingen om dat vermogen te vinden. Ik verwijs daarvoor naar acties die in het recente verleden zijn gehouden, zoals KB-Lux en Liechtenstein.

2

Ofschoon exacte cijfers over de omvang hiervan ontbreken kan niet in het algemeen gesteld worden dat grote advocaten- en notariskantoren een rol spelen bij malafide praktijken. In 2007 en 2008 zijn wel enkele tuchtrechtklachten behandeld van beroepsbeoefenaren die betrokken waren bij witwaspraktijken. Zoals in de vastgoedbrief aan de Tweede Kamer (3 november 2008, 29 911, nr. 16) is aangegeven zijn OM en FIOD-ECD in 2008 een onderzoek gestart om zogenoemde restinformatie uit opsporingsonderzoeken aan elkaar te koppelen om aldus meer zicht te krijgen op de rol van facilitatoren en deze strafrechtelijk beter te kunnen aanpakken.

Ik merk verder op dat in 2007 en 2008 door zowel de Nederlandse Orde van Advocaten als door de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie veel aandacht is besteed aan het vergroten van het bewustzijn van de desbetreffende beroepsbeoefenaren op het tegengaan van witwaspraktijken en welke gedragsmodaliteiten daarbij gewenst zijn.

3 Nee, van een dergelijke spanning is geen sprake. Indien een advocaat of notaris een sterk vermoeden heeft van het gebruik van zwart geld of wanneer deze uitdrukkelijk gevraagd wordt hoe zwart geld gebruikt kan worden, dan heeft deze een plicht dit te melden en daar niet aan mee te werken.

4 In het antwoord wordt ervan uitgegaan dat de vraag ziet op het melden van het verzwijgen van geld door een ander. Als een dergelijke (schriftelijke) melding binnenkomt bij het ministerie of de Belastingdienst wordt deze melding doorgezonden naar het regiokantoor van de Belastingdienst waar de mogelijke verzwijger onder ressorteert. Dit regiokantoor stelt vervolgens een onderzoek in. Als blijkt dat er niets is verzwegen is de zaak daarmee afgedaan. Als blijkt dat er wel belastbare baten of bestanddelen zijn verzwegen kan de Belastingdienst aanslagen met boetes opleggen, of, als aan de daarvoor geldende termen is voldaan, de zaak voordragen voor strafrechtelijke vervolging. Als tot strafrechtelijke vervolging wordt besloten blijft het opleggen van een boete achterwege.

5 Het ministerie van Financiën is medio maart 2007 door genoemde personen geïnformeerd over mogelijke fraude met betrekking tot een nalatenschap van een persoon die binnen de tienjaarstermijn als genoemd in de Successiewet na emigratie in het buitenland is overleden. De verkregen signalen zijn ter behandeling doorgegeven aan de fraudecoördinator van het betrokken regiokantoor. Gelet op het feit dat het hier gaat om individuele belastingdossiers kan ik hierover verder geen mededelingen doen.

6 Een schatting is niet te geven. Wel kan worden berekend dat de saldi van Nederlanders in de bij de spaartegoedenrichtlijn aangesloten landen bij benadering € 7 miljard bedraagt.

7 Niet alle gevraagde informatie wordt door de Belastingdienst verzameld. Wel is, in het kader van de acties Luxemburgse bankrekeningen en buitenlands vermogen, bijgehouden hoeveel en voor welke bedragen belastingplichtigen tot inkeer zijn gekomen. In het kader van die acties is voor een totaal van € 430 miljoen aan aanslagen opgelegd, inclusief boetes. Van dit bedrag kan € 140 miljoen aan de inkeerregeling worden toegerekend (5000 belastingplichtigen).

8 Om gebruik te kunnen maken van de inkeerregeling is het noodzakelijk dat een belastingplichtige vrijwillig alsnog de juiste en volledige informatie verschaft die de inspecteur in staat stelt om te beoordelen of er aanleiding is een of meer belastingaanslagen over oude jaren op te leggen. Deze aanslagen worden opgelegd met inachtneming van de in de betreffende jaren geldende wettelijke bepalingen. Door de vrijwillige verbetering wordt echter voorkomen dat er sancties worden opgelegd. Van vrijwillige verbetering kan slechts sprake zijn als de belastingplichtige de juiste informatie verstrekt vóórdat hij wist of redelijkerwijs kon vermoeden dat de Belastingdienst reeds op de hoogte was of binnenkort zou komen van de onjuistheid. Of deze situatie zich voordoet zal de Belastingdienst naar objectieve maatstaven beoordelen aan de hand van de feitelijke omstandigheden in het individuele geval. Voor de gevallen waarin sprake is van samenloop tussen de inkeerregeling en witwassen mag ik verwijzen naar het antwoord op de vragen van de leden Teeven en Remkes (nr. 2080912730). Als de Belastingdienst zelf achter de verzwegen inkomsten, vermogensbestanddelen en dergelijke komt zal een belastingplichtige die opzettelijk niet of onjuist aangifte heeft gedaan,

naast de belastingaanslagen ook worden geconfronteerd met een sanctie. Die sanctie kan bestaan uit het opleggen van een bestuurlijke boete door de Belastingdienst die kan oplopen tot maximaal 100% van de verschuldigde belasting, of strafrechtelijke vervolging door het Openbaar Ministerie. Als blijkt dat de verzwegen inkomsten afkomstig zijn uit een illegale bron (bijvoorbeeld drugshandel) wordt daarvan aangifte gedaan bij het Openbaar Ministerie.